

Overbruggen van de 'protection gap' op het vlak van klimaatrisico's: de rol van publiek-private samenwerking

September 2024

INHOUDSTAFEL

Inleiding	2
1. De protection gap op het vlak van klimaatrisico's	3
Stijgende economische verliezen	3
Verzekering en natuurrampen	4
Regionale inzichten	4
2. Gevolgen van de protection gap op het vlak van klimaatrisico's	5
Economische impact	5
Financiële stabiliteit	5
Fiscale druk	6
3. Basisvoorwaarden voor publiek-private samenwerkingen (PPS)	7
Vereisten voor een PPS	8
Rollen van de partijen	9
Parameters voor aangepast design	11
4. Conclusie	15

INLEIDING

De beschermingskloof of 'protection gap' op het vlak van klimaatrisico's is wereldwijd een steeds urgenter probleem. De toenemende kloof tussen verzekerde en daadwerkelijke verliezen ten gevolge van klimaatgerelateerde gebeurtenissen wordt onderkend door het maatschappelijk middenveld, door overheidsinstanties, regelgevers en de verzekeringssector.

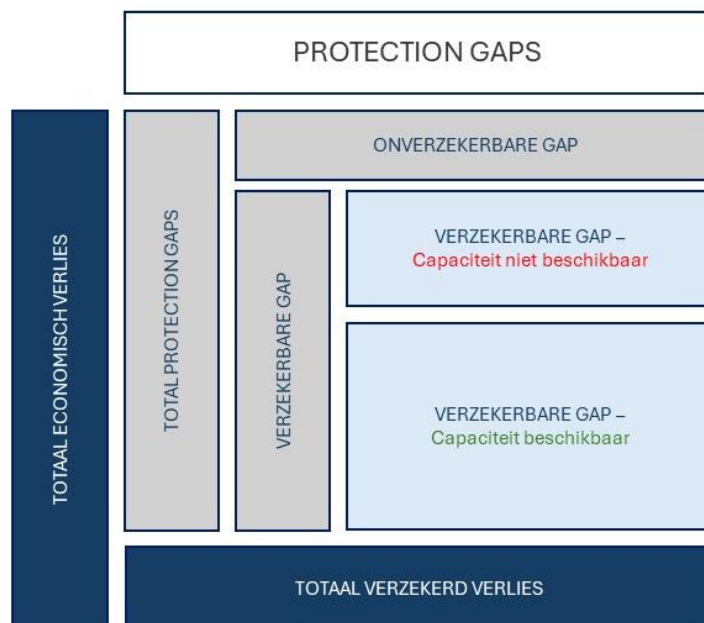
Multi-stakeholderwerkgroepen, terzake actief, zijn een weerspiegeling van de collectieve inspanning die nodig is om dit prangende probleem aan te pakken. Deze groepen, met vertegenwoordigers van o.a. de overheid, toezichhouders, de private sector en het maatschappelijk middenveld, zijn essentieel voor het bevorderen van samenwerking en het afstemmen van doelstellingen. Publiek-private samenwerkingen (PPS) zijn een logische uitbreiding van deze multi-stakeholderaanpak. Door de sterkte en middelen van zowel de publieke als de private sector te bundelen, zorgen PPS voor adequate financiële middelen en een vermindering van de kwetsbaarheid ten gevolge van klimaatrisico's.

Deze paper gaat dieper in op PPS als een cruciale oplossing om de protection gap te overbruggen. Er wordt aangehaald hoe samenwerking leidt tot veerkrachtige reacties op en adaptie aan de toenemende uitdagingen van klimaatverandering.

1. DE PROTECTION GAP OP HET VLAK VAN KLIMAATRISICO'S

De protection gap verwijst naar de discrepantie tussen de economische gevolgen van klimaatgerelateerde gebeurtenissen en de mate waarin deze gevolgen verzekerd zijn. Deze kloof duidt op onverzekerde economische verliezen en een tekort aan maatregelen die de impact van klimaatrampen verminderen en de weerbaarheid van de samenleving verhogen.

Er is een belangrijk onderscheid tussen onverzekerbare risico's (die niet aan de verzekeringscriteria voldoen) en verzekerbare risico's, die mogelijk onverzekerd zijn vanwege capaciteitsbeperkingen of andere factoren. Om de protection gap te begrijpen, is het bovendien belangrijk om beschikbare data te interpreteren in functie van specifieke risico's waarvan sprake.

Bron: Global Federation of Insurance Associations (GFIA)

Stijgende economische verliezen

De Wereld Meteorologische Organisatie (WMO) rapporteert over een aanzienlijke stijging van economische verliezen door klimaatrisico's. De gerapporteerde verliezen bedroegen \$184 miljard in de jaren '70 (na correctie voor inflatie).¹ In het afgelopen decennium bedroeg deze \$1,5 biljoen en sinds 2016 overschrijden de wereldwijde economische verliezen ten gevolge van natuurrampen jaarlijks \$200 miljard.²

¹ WMO: [HHRG-118-JU05-20240612-SD010-U10.pdf \(house.gov\)](https://www.house.gov/records/docs/hrg-118-ju05-20240612-sd010-u10.pdf)

² Munich Re: [Natural disaster risks - Rising trend in losses | Munich Re](#)

De gevolgen van natuurrampen zullen blijven toenemen in het licht van klimaatverandering en de alsmaar meer extreme klimaatgebeurtenissen. Maar ook door de concentratie van bezittingen en toenemende populaties die in hoog-risicogebied wonen. Conservatieve schattingen suggereren dat een opwarming van de aarde met 3°C in Europa zou leiden tot een toename van verliezen een multiplicator van 140.

Verzekering en natuurrampen

Wereldwijd bedroegen de economische verliezen ten gevolge van natuurrampen in 2022 \$275 miljard. Slechts 45% (\$125 miljard) daarvan was verzekerd. In 2023 daalde het aandeel van verzekerde verliezen tot 38% van een totaal van \$280 miljard aan verliezen. Miljoenen huishoudens en bedrijven bevonden zich in de protection gap.³

De factoren die bijdragen aan de beschermingskloof variëren per regio en verzekeringsmarkt. Van invloed zijn de mate van risico-inzicht, lokale economische omstandigheden, de betaalbaarheid van verzekeringen, eventuele beperkingen in de distributie van verzekeringen, de regelgevende context, de eigenlijke blootstelling aan klimaatrisico's en de beschikbaarheid van verzekerings- en herverzekeringscapaciteit.

Naarmate de risico's toenemen, zal ook het marktfalen toenemen en de protection gap groeien, wat gehele samenlevingen kwetsbaar maakt.

Regionale inzichten

In de EU bedragen de gemiddelde klimaatgerelateerde economische verliezen jaarlijks meer dan €12 miljard.⁴ De Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Pensioenen (EIOPA) rapporteert over een aanhoudende beschermingskloof in de Europese Economische Ruimte (EER), waarbij momenteel slechts ongeveer 25% van de verliezen door natuurrampen verzekerd is. Specifiek voor België, was slechts 39% van de economische verliezen tussen 1980 en 2022 (€16,2 miljard) verzekerd.⁵

³ Swiss Re: [Natural catastrophes and inflation in 2022: a perfect storm - Swiss Re sigma | Swiss Re](#)

⁴ Europese Commissie (02/2021): [Closing the climate protection gap – Commission Staff Working Document - European Commission \(europa.eu\)](#)

⁵ European Environment Agency, 10/2023: [Economic losses from weather- and climate-related extremes in Europe | European Environment Agency's home page \(europa.eu\)](#)

2. GEVOLGEN VAN DE PROTECTION GAP OP HET VLAK VAN KLIMAATRISICO'S

Klimaatgedreven gebeurtenissen vormen aanzienlijke risico's voor particuliere en publieke activa en economische activiteiten, wat leidt tot ernstige economische verstoringen, financiële instabiliteit en fiscale druk.⁶ Deze gebeurtenissen hebben een vertragend effect op de economie door de productie, uitgaven en investeringen te verminderen, wat de groei van het BBP doet afnemen, terwijl financiële instellingen worden geïmpacteerd door wanbetaling van leningen en verminderde waarde van collaterals. Overigens wordt de nationale begroting belast met hogere overheidsuitgaven en toenemende schulden.

Economische impact

De financiële last valt zwaar op individuen, bedrijven en overheden. Dit kan leiden tot ernstige economische verstoringen. Zo kunnen bijvoorbeeld onverzekerde huishoudens moeite hebben om hun huizen herop te bouwen of verloren bezittingen te vervangen, en bedrijven kunnen problemen ondervinden bij het hervatten van hun activiteiten. Als gevolg daarvan vertraagt de economie, omdat niet alleen de productie, maar ook de uitgaven en investeringen afnemen, wat leidt tot een lagere BBP-groei. Zo zou een grootschalige ramp die directe verliezen veroorzaakt ter waarde van meer dan 0,1% van het BBP en voor zover het aandeel verzekerde verliezen lager dan 35% voor het totaal bedraagt, in het kwartaal van de ramp een afname van de BBP groei met 0,5 procentpunten veroorzaken. Deze ongunstige impact op het BBP zou overigens in de drie daaropvolgende kwartalen voelbaar zijn. Indien anderzijds het verzekerde aandeel hoog is, zal de onrechtstreekse impact op BBP groei aanzienlijk minder zijn.⁷

Financiële stabiliteit

De financiële druk kan verhinderen dat mensen hun leningen of hypotheek terugbetalen, wat op zijn beurt banken en het bredere financiële systeem impacteert. Fysieke schade aan goederen kan de waarde van zekerheden verminderen, waardoor leningen en securities eventueel moeten worden geherwaardeerd, vooral voor instellingen met een grote blootstelling aan hoge-risicofactoren. Verstoringen in supply chains door fysieke schade veroorzaken eveneens aanzienlijke verliezen voor zowel de reële economie als de balansen van financiële instellingen.

⁶ Dit document behandelt de protection gap op het vlak van klimaatrisico's met een focus op materiële en financiële verliezen. Hoewel het menselijke aspect, al dan niet uitgedrukt in geldwaarde, wordt erkend als de ernstigste consequentie, is dit opzettelijk buiten beschouwing gelaten.

⁷ EM-DAT (the International Disaster Database, Centre for Research on the Epidemiology of Disaster) 2021 – reference by EIOPA and ECB “policy options to reduce the climate insurance protection gap”, 04/2023

Fiscale druk

Bovendien kan de beschermingskloof de nationale begroting onder druk zetten. Wanneer overheden moeten ingrijpen (ten gevolge van hetzij hun expliciete dan wel impliciete engagementen) om wederopbouw te financieren en financiële steun te bieden aan de getroffen bevolking, leidt dit tot hogere overheidsuitgaven en lagere belastinginkomsten. Deze extra financiële last zorgt voor minder beschikbare middelen voor andere essentiële diensten, zoals gezondheidszorg en onderwijs. Bovendien zullen de opgelopen kosten van wederopbouw en herstel leiden tot een toename van de leningen en een hogere nationale schuld. In de loop van de tijd kan dit opwaartse druk uitoefenen op de inflatie, omdat er meer geld in de economie wordt uitgegeven zonder een overeenkomstige toename van goederen en diensten.

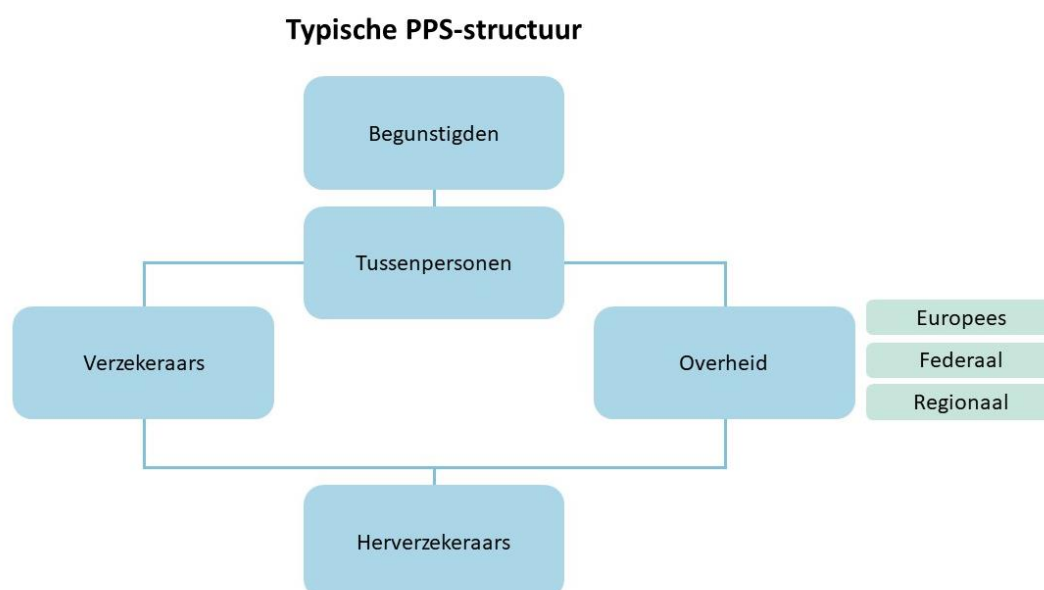
3. BASISVOORWAARDEN VOOR PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKINGEN (PPS)

Gezien de omvang en complexiteit van de uitdagingen met betrekking tot de protection gap is een collectieve inspanning nodig, met een cruciale rol voor overheden. De financiële steun van federale en regionale overheden, in combinatie met interventies van de verzekerings- en kapitaalmarkten, kan worden beheerd door een PPS.

Een verzekerings-PPS is een contractuele overeenkomst tussen de publieke sector — vertegenwoordigd door een ministerie of lokale autoriteit via een overheidsprogramma — en de private sector, vertegenwoordigd door de verzekeringsindustrie samen met haar dienstverleners en distributiepartners. Zowel bedrijfsdoelstellingen als doelstellingen van het publieke beleid worden geïncorporeerd en de meest kostenefficiënte en effectieve oplossing voor de protection gap kan worden ontwikkeld. Publieke steun stelt de verzekeringsmarkt in staat te participeren, en de georganiseerde financiële bescherming ontlast de overheid als ‘verzekeraar van laatste redmiddel’.

PPS-regelingen omvatten akkoorden om middelen te delen, waardoor de sterkten van de betrokken partners worden ingezet om risico's beter te begrijpen, te beperken en te financieren. Hierdoor zijn klimaatrisico's op lange termijn beter verzekeraar en worden inspanningen aangemoedigd voor aanpassing aan deze risico's. Met andere woorden, PPS'en werken reactief, door ex-post compensatie te bieden, maar ze stimuleren ook proactieve ex-ante maatregelen en bevorderen gedragsverandering.

Niet onbelangrijk is dat verzekeringsregelingen equalisatie-reserves aanhouden die groeien wanneer ze niet worden gebruikt. De hoogte van de financiële bescherming groeit daardoor, wat zinvol is in het licht van toenemende blootstelling aan klimaatrisico's.

Vereisten voor een PPS

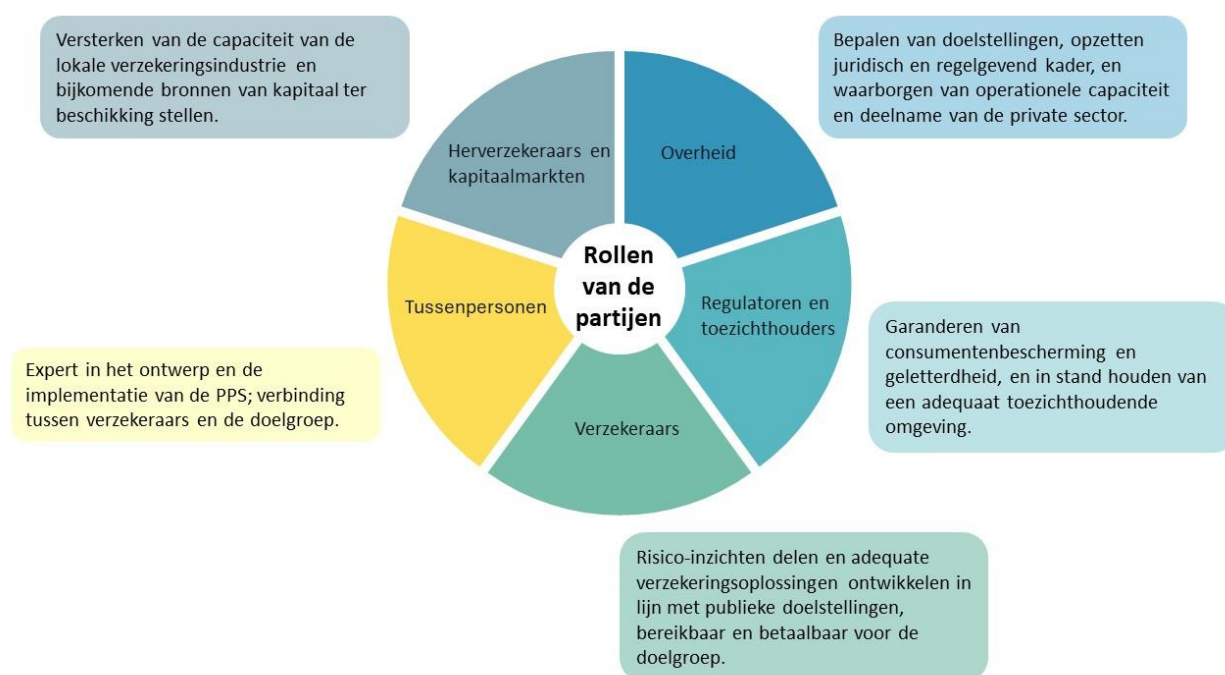
Om het succes van de PPS te waarborgen, moeten verschillende essentiële elementen worden vastgelegd. Dit zijn de fundamenten waarop een effectieve en duurzame PPS wordt gebouwd:

- **Duidelijke doelstellingen en institutionele structuur:** Definieer duidelijke doelstellingen, zoals budgetzekerheid, verhoogde inclusie, toename van risicotransfer, bijstand na een klimaatramp, of risicobeperking en -adaptatie. Stel een transparante institutionele structuur op met afbakening van verantwoordelijkheden.
- **Risico-inzicht en -modellering:** Gebruik historische en granulaire data van de verschillende klimaatrisico's, evenals klimaatprojecties om nauwkeurig de toekomstige risico's te modelleren. Maak een analyse van gebieden en bevolkingsgroepen die onder- of onverzekerd zijn en evalueer de financiële impact van deze protection gaps op het algehele herstel na een ramp.
- **Proactief engagement tot risicopreventie en -adaptatie:** Promoot maatregelen ter preventie van klimaatrisico's en zorg voor paraatheid en adequate responsmechanismen op eventuele rampen door middel van sensibilisering, training en passende communicatiekanalen, zodat de verzekeringssector ook in de toekomst dekking kan blijven bieden (bijvoorbeeld adequate bouwvoorschriften en ruimtelijke ordening). Verzekeringsspolissen kunnen overigens risicopreventie faciliteren, bijvoorbeeld door 'build back better'-clausules in te lassen of door het eigen risico ten laste van de verzekerde of premies te laten afhangen van genomen preventiemaatregelen.
- **Operationele capaciteit van overheid en industrie:** Zowel de overheid als de verzekeringsindustrie moeten over de nodige operationele capaciteiten beschikken. De overheid moet op verschillende niveaus een goed begrip hebben van verzekeringsmechanismen, terwijl de lokale verzekeringsindustrie voldoende operationele en financiële capaciteit moet hebben. Risico's moeten worden gedistribueerd worden onder de verschillende stakeholders om te voorkomen dat één partij een onevenredig risico zou dragen. Dit waarborgt de duurzaamheid van de PPS. De strategie voor risicoretentie en -financiering moet grondig worden geanalyseerd.
- **Infrastructuur en databeschikbaarheid:** Essentiële infrastructuur, zoals weerstations, moet beschikbaar zijn. Daarnaast zijn betrouwbare dataverzameling en IT-systemen essentieel voor de efficiënte werking van een PPS.
- **Juridisch en regelgevend kader:** Een goed gedefinieerd juridisch en regelgevend kader biedt zekerheid aan de betrokken partijen. Het kader bestaat uit wetten en regelgeving die het PPS-programma omkaderen, de overheid in staat stellen een PPS aan te gaan en de regels en grenzen vaststellen voor de werking van de PPS. Dit omvat specifieke wetgeving voor PPS, wetten en regelgeving betreffende overheidsfinanciën en verzekerings specifieke wetten en regelgeving. Men wil in ieder geval transparante aanbestedingsprocessen, geschillenbeslechtingmechanismen en consumentenbeschermingsmaatregelen omschreven zien.

- Duurzame financiering:** Ontwikkel een duurzaam financieringsschema. Het uiteindelijke doel is om marktfalen te corrigeren en de betaalbaarheid van verzekeringsproducten te waarborgen. Het programma moet ook rendabel zijn voor verzekeraars, zodat deze op lange termijn hun economische rol kunnen spelen. Dit vereist een evenwichtige benadering waarbij zowel publieke ondersteuning als betrokkenheid van de private sector worden geoptimaliseerd om de lange termijn financiële stabiliteit en effectiviteit van de oplossing te waarborgen.

Rollen van de partijen

Voor een soepele werking van een PPS voor verzekeringen en teneinde vooropgestelde doelstellingen te realiseren, moeten de rollen en verantwoordelijkheden van elke stakeholder duidelijk worden gedefinieerd. Transparantie is even belangrijk voor succes.

- Overheid:** De overheid speelt een cruciale rol in het bepalen van de doelstellingen, het opzetten van het juridische en regelgevende kader (bijvoorbeeld om het aanbieden of afsluiten van bepaalde verzekeringen te verplichten), en het waarborgen van de operationele capaciteit om toezicht te kunnen houden en het partnerschap te monitoren. De overheid faciliteert overigens de deelname van de private sector. De verantwoordelijkheden moeten worden verduidelijkt op de verschillende relevante overheidsniveaus. De federale overheid kan zorgen voor overkoepelende regelgeving en financiële steun (bijvoorbeeld in de vorm van een financiële garantie), terwijl regionale autoriteiten verantwoordelijk zijn voor de uitvoering en handhaving. Europese organen kunnen richtlijnen en coördinatie bieden voor grensoverschrijdende kwesties.

- **Verzekeringsregulators en -toezichhouders:** Zij kunnen een omgeving creëren die innovatie ondersteunt en tegelijkertijd de risico's voor consumenten beperken en in evenwicht brengen met een duurzaam PPS. Dit kan door proportionaliteit toe te passen in de toezichhoudende activiteiten. Toezichhouders bouwen de brug, niet alleen tussen de verzekeringsindustrie en beleidsmakers, maar ook naar consumenten toe, bijvoorbeeld door de financiële geletterdheid te bevorderen en risicobewustwording te stimuleren.
- **Verzekeringsindustrie:** De verzekeringsindustrie beschikt over data en middelen om risico's inzichtelijk te maken aan andere stakeholders en zodoende risico-gebaseerde besluitvorming te ondersteunen. Daarnaast zijn verzekeringsmaatschappijen verantwoordelijk voor het ontwikkelen en beheren van de eigenlijke verzekeringsproducten, het accepteren van risico's en het afhandelen van claims. Ze moeten samenwerken met de overheid om producten af te stemmen op openbare beleidsdoelstellingen en ervoor te zorgen dat ze toegankelijk en betaalbaar zijn voor de relevante doelgroep.
- **Verzekeringstussenpersonen:** Herverzekerings- en verzekeringsmakelaars zijn onmisbaar en spelen een cruciale rol in de ontwerpfase, implementatie en operationele fases van de PPS-schema's, zowel in hun rol als risico- en verzekeringsexpert en als distributeur. Door gebruik te maken van hun data-analyse en risicodeskundigheid, ervaring en toegang tot (her)verzekerings- en kapitaalmarkten, dragen tussenpersonen aanzienlijk bij aan het opstellen van robuuste kaders die bedrijfsdoelstellingen afstemmen op openbare beleidsdoelstellingen, en zo de algehele risicobeperking en financiële veerkracht verbeteren. Bovendien fungeren tussenpersonen als essentiële verbindingen tussen verzekeringsmaatschappijen en de verzekerde doelgroep. Ze bevorderen effectieve communicatie, vergroten de kennis over beschikbare verzekeringsoplossingen en zorgen ervoor dat begunstigen de voordelen en processen van deze producten begrijpen. Deze proactieve rol verhoogt niet alleen de marktpenetratie en betaalbaarheid van de verzekeringsdekking, maar bevordert ook het begrip en inzicht dat verzekeringen een cruciaal instrument zijn voor aanpassing aan het klimaat. Bovendien spelen verzekeringstussenpersonen een cruciale rol bij het beheren van claims, waardoor een soepele en efficiënte dienstverlening wordt gegarandeerd tijdens de kritieke periode na een ramp. Door continue ondersteuning en begeleiding te bieden aan polishouders tijdens het claimproces, bevorderen tussenpersonen een snelle compensatie en bespoedigen ze herstel, waardoor de veerkracht van de gemeenschap in geval van klimaatrampen wordt versterkt.
- **Herverzekerers en kapitaalmarkten:** Herverzekeringsmaatschappijen spelen een cruciale rol bij het versterken van de capaciteit van de lokale verzekeringsindustrie door substantiële en zware risico's over te nemen. Hun participatie verhoogt de algehele stabiliteit en duurzaamheid van het programma. Daarnaast dragen kapitaalmarkten, met name via instrumenten zoals catastrofe-obligaties (cat bonds), bij door alternatieve bronnen van kapitaal ter beschikking te stellen die snel kunnen worden gemobiliseerd in geval van catastrofale verliezen. Dit beschermt zowel de balans van de overheid als die van verzekeraars en versterkt zodoende de financiële veerkracht van het programma. Deze gecombineerde inspanningen zorgen voor robuust risicobeheer en financiële ondersteuning tegen klimaatgerelateerde gebeurtenissen.

Parameters voor aangepast design

Het ontwerp van een PPS in verzekeringen moet worden afgestemd op de specifieke behoeften en de context van de doelgroep, politieke prioriteiten, risico-appetijt en financiële overwegingen. Stappen om deze parameters te definiëren omvatten:

- Risicoanalyse:** Voer uitgebreide risicoanalyses uit om marktfalen met betrekking tot specifieke risico's te begrijpen. Dit omvat het verzamelen van historische data, demografische kaarten en risicokaarten evenals het projecteren van trends. Het PPS-programma moet afgestemd zijn op specifieke klimaatrisico's in de desbetreffende regio, zoals bijv. overstroming van rivieren, windstormen en/of droogte. Naast frequentie en ernst is het belangrijk om de correlatie van gevaren te beoordelen om de volledige omvang van potentiële risico's te begrijpen.
- Doelgroepsegmentatie:** Met verwijzing naar de risicobeoordeling, definieer en segmenteer de doelgroep op basis van geografische, demografische, gedragsmatige of sociaaleconomische parameters. Dit zorgt voor de afstemming van de verzekeringsproducten op de specifieke behoeften en omstandigheden van verschillende segmenten. Differentieer eventueel naar specifieke activa, zoals commerciële of residentiële eigendommen, of openbare infrastructuur.
- Productontwerp:** Ontwerp verzekeringsproducten die betaalbaar en toegankelijk zijn en een zinvolle dekking bieden. Criteria die in aanmerking moeten worden genomen, zijn:

- Risicotransfermechanismen
 - Traditionele verzekering en herverzekering: Standaard verzekeringspolissen kunnen worden gebruikt, waarbij de primaire verzekeraars het eerste risico op zich nemen, en herverzekeraars een tweede laag van dekking bieden. Deze opzet helpt het risico te spreiden over meerdere partijen, waardoor de last voor een enkele verzekeraar wordt verminderd.
 - Catastrofe-obligaties (cat bonds): Deze financiële instrumenten stellen verzekeraars in staat om risico's over te dragen aan de kapitaalmarkten. Cat bonds dekken risico's met een zeer lage frequentie en hoge ernst. Ze worden geactiveerd wanneer zich een vooraf gedefinieerde gebeurtenis voordoet, zoals een natuurramp die bepaalde verliesdrempels overschrijdt.
 - Door de overheid gesteunde fondsen: Overheden kunnen speciale fondsen oprichten om dekking te bieden voor risico's die moeilijk door de private markt te verzekeren zijn. Overheden kunnen directe subsidies aanbieden, garanties of bepaalde voorwaarden voor leningen aanbieden die de financiële last voor verzekeraars en polishouders te verminderen.
- Verplichting om verzekeringen aan te bieden en af te sluiten
 Overheidsmandaten kunnen een belangrijke rol spelen bij de penetratie van verzekeringen. Dit kan op verschillende manieren:
 - Verplichting om aan te bieden: Verplichting voor verzekeraars om specifieke verzekeringsproducten aan te bieden, waardoor beschikbaarheid op de markt wordt gegarandeerd.
 - Verplichting om af te sluiten: Verzekeringsdekking kan verplicht worden opgelegd, dan wel vrijwillig zijn. Differentiatie is mogelijk voor bepaalde groepen, zoals bewoners van risicogebieden of eigenaars die een hypotheek willen afsluiten.
- Producttype
 Het verzekeringsproduct kan worden ontworpen als:
 - Losstaand: Een apart verzekeringsproduct dat specifieke risico's apart dekt.
 - Gebundeld: Gecombineerd met andere verzekeringsproducten, zoals brandverzekeringen, om extra waarborgen te bieden.
- Premiestructuur
 De prijsstelling van verzekeringspremies is een cruciale component, die de betaalbaarheid en toegankelijkheid bepaalt. Premies kunnen op verschillende manieren worden gestructureerd:
 - Vaste premies: Een vast percentage van de waarde van het onroerend goed of andere basis-parameters.
 - Risicogerelateerde premies: Prijsstelling op basis van het specifieke risicoprofiel van het verzekerd goed, waarbij factoren zoals locatie, historische schade, en preventieve maatregelen worden weerspiegeld.

- **Kapitaalstructuur van de PPS**
Financieringsmechanismen voor het programma kunnen verschillende elementen omvatten:
 - Premiebijdragen: Verzameld van polishouders, met opties voor vrijwillige of verplichte deelname.
 - Taksen: Heffing van taksen op premies of andere financiële instrumenten om een fonds te creëren voor het financieren van uitkeringen.
 - Overheidsgaranties: Het bieden van financiële ondersteuning aan verzekeraars of herverzekeraars, waardoor het globale risico wordt beheerd.
- **Polislimieten en schadeafhandeling**
Het definiëren van polislimieten en het proces van schadeafhandeling zijn essentieel voor het inlossen van verwachtingen en het garanderen van tijdige uitkeringen:
 - Polislimieten: Het vaststellen van maximale uitkeringen om de financiële blootstelling van het programma te beheersen.
 - Schadeafhandeling: Gestandaardiseerde procedures voor het beoordelen van schade en het bepalen van uitkeringen. Dit omvat het definiëren van triggers tot schadevergoeding, die gebaseerd kunnen zijn op gebeurtenissen (bijvoorbeeld een verklaring over de aard van de gebeurtenis) en/of schade (beoordeling van verlies).
- **Aanvullende risicobeperkende maatregelen**
Om de effectiviteit van het programma te vergroten, kunnen aanvullende risicobeperkende strategieën worden geïmplementeerd, zoals:
 - Publieke bewustmakingscampagnes: Het publiek voorlichten over preventie en het belang van verzekeringsdekking.
 - Stimulans tot risicobeperking: Het aanbieden van premiekortingen of een lagere vrijstelling, voor het implementeren van risicobeperkende maatregelen, zoals het versterken van gebouwen of verbetering van de infrastructuur. Anderzijds kunnen polissen een bijkomende vergoeding voorzien voor verbeteringen bij heropbouw na schade.
- **Afwegen van trade-offs**
Het design van een PPS en de keuze van de parameters ervan behoeft de evaluatie van de trade-offs. Het is van cruciaal belang om bij de eigenlijke keuze doelstellingen en prioriteiten van de PPS te onthouden, zoals:
 - Oplossing van marktfalen: Ervoor zorgen dat het product de hiaten in de private verzekeringsmarkt aanpakt, zoals onderverzekering of gebrek aan dekking voor bepaalde risico's.
 - Deelname van verzekeraars: Het creëren van voorwaarden die de deelname van verzekeraars bevorderen, zoals adequate risicodeling en overheidssteun.
 - Financiële duurzaamheid: Het ontwikkelen van financieringsmechanismen die zorgen voor langdurige duurzaamheid zonder de overheidsfinanciën of de belastingbetalers te zwaar te belasten.

- **Communicatie en educatie:** Ontwikkel communicatie- en educatiestrategieën om het bewustzijn over de verzekeringsproducten en hun voordelen te vergroten. Dit omvat het promoten van de waarde van verzekeringen, het uitleggen van dekkingsdetails en het opbouwen van vertrouwen onder begunstigden.
- **Technologie:** Maak gebruik van technologie om de efficiëntie en het bereik van verzekeringsprogramma's te verbeteren. Dit kan mobiele platforms omvatten voor het innen van premies en het verwerken van claims, evenals data-analyse voor risicobeoordeling en productontwerp.
- **Langetermijnperspectief:** Ontwerp het programma met een langetermijnperspectief, gericht op duurzame risicofinanciering en voortdurende aanpassing aan veranderende risicolandschappen. Dit impliceert beoordeling van de resultaten, maar ook herevaluatie van het ontwerp door een regelmatige actualisering van risico-analyses, verzekeringsproducten en regelgevende kaders opdat nieuwe gegevens en veranderende risico's kunnen weerspiegeld worden. Indicatoren kunnen vooraf bepaald worden ter evaluatie. Bovendien bevorderen ze het afleggen van verantwoording. Anticipeer echter ook de stopzetting van de PPS. Dit moet zorgen voor soepele overgangen, continuïteit en het vergemakkelijken van de inclusie van nieuwe partners.
- **Monitoring en evaluatie:** Stel duidelijke indicatoren en protocollen op voor het monitoren en evalueren van de prestaties van het programma. Regelmatige beoordelingen helpen bij het identificeren van verbeterpunten en zorgen ervoor dat de doelstellingen effectief worden bereikt.

4. CONCLUSIE

Het overbruggen van de protection gap op het vlak van klimaatrisico's is cruciaal voor het opbouwen van een veerkrachtige samenleving en duurzame economie. Door middel van een innovatieve PPS en uitgebreide risicomanagementstrategieën kunnen stakeholders gezamenlijk de gevolgen van klimaatverandering verminderen en zorgen voor een veiligere toekomst. Een PPS biedt drie belangrijke categorieën oplossingen: risicobeperking via preventie, mitigatie en adaptatie; het vergroten van de verzekeringspenetratie; en een reeks risicofinancieringsbenaderingen om beschermingskloven te verkleinen.

Aangezien verschillende stakeholders hun eigen motivatie hebben, is het essentieel om een goed begrip te ontwikkelen van de protection gap en beleidsdoelstellingen. Risico-adviseurs en verzekeringsmakelaars kunnen de diverse visies en motivaties verbinden om tot een consensus te komen en zodoende verandering en vooruitgang ondersteunen. Illustraties van bestaande PPS-schema's en criteria die in hun ontwerp zijn gebruikt, en nog belangrijker, lessen die zijn geleerd bij hun opzet, zijn ontzettend waardevol om een volgende PPS nog efficiënter te ontwikkelen.

De expertise van BVVM-UPCA-leden kan instrumenteel zijn bij het overbruggen van de protection gap. Toegang tot data, analytische vaardigheden, lokale en internationale financiële markten, en praktijkervaring bieden waarde aan zowel de private verzekeringsmarkt als de overheid in de verschillende fasen van de PPS-levenscyclus, van het diagnosticeren van het probleem, het schetsen van opties, tot de implementatie en de voortdurende operatie ervan.

Voor bijkomende informatie of om dit onderwerp met ons te bespreken, neem contact op met

Valérie Nolens, CEO
valerie.nolens@bvvm-upca.be

BVVM-UPCA

Koning Albert II-laan 19/Boulevard du Roi Albert II, 19 - B-1210 Brussel/Bruxelles
+32 (0)2 897 54 94 - info@bvvm-upca.be - www.bvvm.be - BE0443.023.249
V.Z.W. opgericht volgens de wet van 27 juni 1921, per onderhandse akte van 15 maart 1990
A.S.B.L. constituée suivant la Loi du 27 juin 1921, par acte sous seing privé du 15 mars 1990